

1071/2371 - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْحَيْلُ لِرَجُلٍ أَجْرٌ، وَلِرَجُلٍ سِتْرٌ، وَعَلَى رَجُلٍ وِزْرٌ: فَأَمَّا الَّذِي لَهُ أَجْرٌ، فَرَجُلٌ رَبَطَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ، فَأَطَالَ بِهَا فِي مَرْجٍ أَوْ رَوْضَةٍ، فَمَا أَصَابَتْ فِي طِيلِهَا ذَلِكَ مِنَ الْمَرْجِ أَوْ الرَّوْضَةِ كَانَتْ لَهُ حَسَنَاتٍ، وَلَوْ أَنَّهُ انْقَطَعَ طِيلُهَا، فَاسْتَنْتَّ شَرْقًا أَوْ شَرْقَيْنِ، كَانَتْ آثَارُهَا وَأَرْوَاطُهَا حَسَنَاتٍ لَهُ، وَلَوْ أَنَّهَا مَرَّتْ بِنَهْرٍ فَشَرِبَتْ مِنْهُ، وَلَمْ يُرِدْ أَنْ يَسْقِيَ كَانَ ذَلِكَ حَسَنَاتٍ لَهُ، فَهِيَ لِذَلِكَ أَجْرٌ. وَرَجُلٌ رَبَطَهَا تَعْنِيًا وَتَعَفُّفًا، ثُمَّ لَمْ يَنْسَ حَقَّ اللَّهِ فِي رِقَابِهَا، وَلَا ظُهُورِهَا، فَهِيَ لِذَلِكَ سِتْرٌ. وَرَجُلٌ رَبَطَهَا فَحْرًا وَرِيَاءً وَنَوَاءً لِأَهْلِ الْإِسْلَامِ، فَهِيَ عَلَى ذَلِكَ وِزْرٌ». وَسُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الْحُمْرِ، فَقَالَ: «مَا أُنْزِلَ عَلَيَّ فِيهَا شَيْءٌ إِلَّا هَذِهِ الْآيَةُ الْجَامِعَةُ الْقَادَةُ: (فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (7) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ) [الزلزلة: 7-8].

1071.2371. Абу Ҳурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар: **«От бир киши учун ажр, бир киши учун парда, яна бир киши учун гуноҳдир.**

Ажр оладигани уни Аллоҳ йўлида боққан киши бўлиб, яйлов ёки ўтлоққа унинг арқонини узун ташлаб қўяди. У ўша узун арқонида яйлов ёки ўтлоқда нимага тегмасин, унинг (эгаси) учун ҳасанот бўлади. Агар арқони узилиб, бир-икки қир оша ўйноқлаб, югурса, унинг изи ҳам, тезаги ҳам унинг (эгаси) учун ҳасанот бўлади. Агар суғормоқчи бўлмаган тақдирда ҳам у дарёдан ўтиб, ундан ичса, мана шу ҳам унинг (эгаси) учун ҳасанот бўлади. Хуллас, булар унинг учун ажрдир.

Бири уни (отни) беҳожат ва ифбатли бўлиш учун боққан, кейин

унинг бўйни ва белидаги Аллоҳнинг ҳаққини* унутмаган киши бўлиб, бу унинг учун пардадир.

Яна бири уни (отни) фахрланиш, риё ҳамда Ислом аҳлига ёвлик учун боққан киши бўлиб, бу унинг учун гуноҳдир», дедилар.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан эшак (боқиш) ҳақида сўралди. Шунда у зот: **«Менга улар ҳақида мана бу оятдан ноёб ва қамровли нарса нозил қилинмади: «Бас, ким зарра вазнича яхшилик қилса ҳам кўради. Ва ким зарра вазнича ёмонлик қилса ҳам кўради»,*** дедилар».

Изоҳ: Аллоҳ таолонинг отнинг бўйнидаги ҳаққи нисобга етганида закотини беришдир. Белидаги ҳаққи эса унга ортиқча юк ортиб, жабр қилмаслик ҳамда уни Аллоҳ рози бўладиган ишларга минишдир.

* От ҳақидаги гапларни эшитган одамлар энди эшак боқиш ҳақида сўрашган. Шунда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам умумий маънодаги оятларни келтириб, яхшилик учун боққан одам савоб олиши, ёмонлик учун боққан одам гуноҳкор бўлишини тушунтирганлар.

Манба: hadis.islom.uz

